

İkinci Dünya Savaşı Öncesinde Türkiye’de Antisemitist Yaklaşımlar ve Yahudi Algısı: Milli İnkılâp Dergisi Örneği

Anti-Semitic Approaches and Perception of Jews in Turkey Before the Second World War: The Example of Milli İnkılâp Magazine

Dr. Özlem SEYHAN

Bağımsız Araştırmacı, Konya, Türkiye

Independent Researcher, Konya, Türkiye

ORCID: 0009-0002-0103-5072 | E-mail: akpinarr_ozlem@hotmail.com

Makale Bilgisi / Article Information

Cite as/Atıf: Seyhan, Ö. (2024). İkinci dünya savaşı öncesinde Türkiye’de Antisemitist yaklaşımlar ve Yahudi algısı: Milli İnkılâp dergisi örneği. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 190-211.

Makale Türü / Article Types: Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received: 25/10/2024 **Kabul Tarihi / Accepted:** 11/12/2024

Yayın Tarihi / Published: 30/12/2024

Yayın Sezonu / Pub Date Season: Aralık/ December

Cilt/ Volume: 12 Sayı/ Issue: 2

Sayfa / Pages: 190-211

İntihal / Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği tespit edilmiştir. / This article was reviewed by at least two referees and found to be plagiarism free.

Yayıncı / Published by: Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü / Siirt University Institute of Social Sciences

Etik Beyan / Ethical Statement: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur (Özlem SEYHAN). It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.

* Bu çalışmada etik kurul izni gerekmemektedir.

Öz

Türkiye Cumhuriyeti’nin kurulmasının ardından ülkede yeni bir rejim ve devrim ilkeleri eş zamanlı benimsenerek toplumsal bir dönüşümün yaşanması hedeflenmiştir. Atatürk ilkeleri ve inkılâpları şeklinde bayraklaşan bu dönüşüm ise tabandan başlayarak halkın her kesimine yayılmak istenmiştir. Özellikle aydın kesim olarak nitelendirilen grup, inkılâpçılık konusunda adeta bir yarışa girmiştir. Bu bağlamda 1930’lu yıllarda ciddi fikir münakaşaları yapılmıştır. İnkılâp dergisi bu ortam içerisinde yayın hayatına başlayarak milliyetçi ve inkılâpçı bir misyon benimsemiştir. Dünyada faşizm ve ırkçılık ideolojisinin yükselişe geçtiği bu dönemde dergi yazarları uluslararası gelişmeleri yakından takip etmiş, özellikle Hitler’in Almanya’da iktidara gelmesi ve onun Yahudilere yönelik politikaları İnkılâp dergisi yazarlarını derinden etkilemiştir. Siyonizm’e karşı ne gibi çalışmalar yapılması gerektiği dergide tartışılmış ve Yahudiler toplumdan ayıklanması gereken unsurlar olarak nitelendirilmiştir. Son derece sert, aşırı ve coşkun söylemlerin yer aldığı Milli İnkılâp dergisinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarının Almanya’da olduğu gibi Yahudi aleyhtarı bir hâl alması istenmişti. Nitekim okuyucu kitlesi, Türkiye’de yaşayan Yahudilerin Türk milletinin haklarını gasp ettiğine inandırılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada İkinci Dünya Savaşı’na giden süreçte dünyada kabul gören ırkçı-faşist ideolojinin etkisiyle uç noktalara ulaşan Yahudi aleyhtarlığının Türkiye’yi ne ölçüde etkilediği dönemin kaynakları kullanılarak İnkılâp dergisi özelinde incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antisemitizm, faşizm, milliyetçilik, Siyonizm, Yahudi.

Abstract

After the establishment of the Republic of Turkey, it aimed to experience a social transformation in the country by simultaneously adopting a regime and revolutionary principles. This transformation, in the form of Atatürk's principles and reforms, was intended to spread to all segments of the public, starting from the grassroots. Primarily, the group is described as the intellectual group that has entered a race regarding revolutionism. In this context, serious debates took place in the 1930s. İnkılâp magazine started publishing in this environment and adopted a nationalist and revolutionary mission. In this period, when fascism and racism ideology were on the rise in the world, the magazine writers closely followed international developments, especially Hitler's coming to power in Germany, and his policies towards Jews deeply affected the writers of İnkılâp magazine. What kind of work should be done against Zionism was discussed in the magazine, and Jews were described as elements that should be eliminated from society. In the magazine İnkılâp, which contained highly harsh, extreme, and enthusiastic discourses, it was desired that the laws of the Republic of Turkey become anti-Semitic, as in Germany. The readership tried to be convinced that the Jews living in Turkey usurped the rights of the Turkish nation. In this study, the extent to which anti-Semitism, which reached extreme levels under the influence of the racist-fascist ideology accepted throughout the world in the period leading up to the Second World War, affected Turkey was explicitly examined in the context of İnkılâp magazine.

Keywords: Antisemitism, fascism, nationalism, Zionism, Jewish/Jew.

Giriş

Türkiye’de Cumhuriyetin ilanı ile birlikte yeni bir rejim ve sistem benimsenmiş, imparatorluktan ulus devlet anlayışına geçiş devri başlamıştır. Osmanlı İmparatorluğu’nun son döneminde yaşanan isyanlar ve savaşlar ile çok uluslu yapının modern dünya görüşlerine ve milliyetçiliğe uygun olmadığı anlaşılmıştır (Bozkurt, 2012, s. 175). Devlet artık Osmanlı dönemindeki gibi inancın esas alındığı Müslim ve gayrimüslim ayrımına göre değil, ülke toprakları içinde yaşayan herkesin vatandaşlık şemsiyesi altında birleştirildiği bir yapıya dönüşmüştür (Özdemir, 2019, s. 55-85). Cumhuriyetin ilk yıllarında devrimlerin kabul görmesi ve Türk modernleşmesinin yerleştirilmesi için ciddi çalışmalar yapılmıştır. Kanunlar dil, din ve ırk ayırt etmeksizin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için geçerli olmuş ve azınlıkların daha önce tabi olduğu yarı özerk cemaat sistemi lağvedilmiştir. Bu durumdan en çok Yahudiler etkilenmiş, kararlılıkla yürütülen laiklik politikası din ile iç içe yaşam süren Yahudi toplumunu derinden sarsmıştır (Gülsoy, 2018, s. 137). Ancak bütün bunlara rağmen Yahudilerin devrimlere ve yeni rejime kısa süre içerisinde uyum sağladığı görülmektedir. Hatta Yahudiler ulus devlet anlayışının yanında yer almışlar ve Atatürk’ün icraatlarını desteklemişlerdir (Bali, 2000). Bununla birlikte bütün vatandaşların Türkçe bilmeleri zorunluluğu ve kendini Türk addedenlerin ana dili hakkıyla konuşmaları gerektiği şeklindeki ön kabul Yahudiler açısından en önemli sorun haline gelmiştir (Koç, 2012). Öyle ki pek çok Yahudi’nin Türkçeyi kullanmakta zorluklar yaşadığı bilinmektedir. Nitekim bu durum cumhuriyetin ilk yıllarında Yahudilerin devlet kadrolarında kısmen daha az yer almasının da gerekçesi olmuştur (Pınar, 2019, s. 358-359; Düzgün, 2000).

Türkiye’deki Yahudilerin durumunun ne olacağı ve yeni devlet ideolojisinde Yahudilere yer olup olmadığı sorusu ise 1922 yılından 1927 yılına kadar Türk kamuoyunda tartışılmış ve bir kesim tarafından Yahudilerin varlığına sempati ile yaklaşılmamıştır. Her ne kadar İsmet Paşa’nın da içlerinde bulunduğu devlet adamları Yahudilere karşı olumlu ifadeler kullansa da basında bu durum tam tersi bir hal almıştır. Yahudileri alaya alan, küçük gören, hatta onları “ikiyüzlülükle” suçlayan yazılar yayınlanmıştır (İl, 2018, s. 14-18). Ancak 1927 yılından itibaren bu tavır kısmen daha ılımlı bir hal almıştır. Bunda ise ekonomik kalkınmanın yaşanması, devrimlerin başarıya ulaştığının düşünülmesi ve Yahudi azınlıktan zarar gelmeyeceğine inanılması etkili olmuştur (Düzgün, 2000, s. 70-75). Türk okullarının Yahudi çocuklarına açıldığı, Yahudi okullarına hükümet bütçesinden yardım edildiği şeklindeki açıklamalar ve Türklük aleyhine faaliyette bulunma iddiasıyla takibata uğrayan bazı Yahudi vatandaşların (T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi (BCA), Muamelat Genel Müdürlüğü (MGM) Fon No: 30.10.0.0 Yer No: 32/181.16 Tarih: 22.12.1926; BCA.MGM. Fon No: 30.10.0.0 Yer No: 34/199.15 Tarih: 17.11.1927) aklanması bireysel özgürlükler açısından ciddi gelişmeler olarak kaydedilmiştir (Düzgün, 2000, s. 76).

1930 yılına gelindiğinde ise yaşanan Menemen Olayı cumhuriyetin ilkelerinin tam olarak benimsenmediğini göstermiştir (Ertem, 2013, s. 157-179). “Şeriat isteriz” nidalarıyla başlayan ayaklanmada Kubilay isimli genç subay başı kesilerek şehit edilmiştir (Öz, 2015, s. 417). Bu esnada olay yerinde dükkânı bulunan Yahudi Yosef Ben Hayim’in gelişmeleri seyredirken el çırpması onun da tahkikatlar sonucunda idam edilen kişilerin içerisinde yer almasına yol açmıştır. Nitekim bu durum 1934 yılında yaşanan Trakya Olaylarının bir gerekçesi olarak kullanılmıştır¹. Buna rağmen 1933 yılına kadar Türkiye’deki Yahudiler diğer ülkelere kıyasla refah, özgürlük ve güvenlik içerisinde yaşamışlardır. 1933 yılında Hitlerin Almanya’da iktidara gelmesi (BCA.MGM Fon No: 30.10.0.0 Yer No: 231.555.5 Tarih: 22.02.1933) ile birlikte dünyayı etkisi altına alan bir Yahudi aleyhtarlığı başlamıştır. Türkiye’de hükümet nezdinde Yahudilere yönelik şiddetli yaptırımlar uygulanmasa da yerel halk baskısı nedeniyle Yahudi vatandaşlar Trakya’dan İstanbul’a göç etmek zorunda bırakılmıştır (Pınar, 2015, s. 278-283; Mert, 2018). Bununla birlikte Almanya’da işine son verilen Yahudi profesörlerin Türkiye’ye gelerek İstanbul Üniversitesinde işe başlamasına olanak tanınmıştır

¹ Haziran 1934 tarihinde önce Çanakkale’de ardından Trakya’da başlayan olaylarda ilk olarak Yahudilere şehri terk etmeleri için tehdit mektupları gönderilmiştir. Yahudi dükkânları boykot edilmiş, ürünlerin satın alınmaması yönünde provokasyonlar yapılmıştır. Bunun akabinde Yahudilerin evleri taşlanmış, can ve mal güvenliği kalmayan Yahudiler evlerini terk ederek İstanbul’a gitmişlerdir. Olaylar toplumsal bir reaksiyon şekli almıştır. Hükümetin girişimleriyle durdurulan olayların bazı kişi ve gruplar tarafından antisemitist yaklaşımla sistematik bir şekilde örgütlendiği kanısına varılmıştır. 1934 yılındaki olayların ardından Türkiye’de yaşanan Yahudiler Filistin’e göç etmeye hız vermiş ve Siyonizm’i güçlendirmek için çalışmalar yapmışlardır. Ayrıntılı bilgi için bakınız. (Şimşek, 2009; T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi (BCA) Kararlar Daire Başkanlığı (KDB), Fon No: 30.18.1.2 Yer No: 43.15.7, Tarih: 18.03.1934; *Cumhuriyet*, 23 Nisan 1934, s. 1; Aydoğan, 2018; Pınar, 2016).

(Grothusen, 1981, s. 537-550; Bahar, 2014, s. 50-55). Yahudi bilim insanlarının Türkiye’ye kabul edilmesi Türkiye’de Yahudilere yönelik hümanist bir anlayışın gelişmesinden ziyade dönemin şartlarında Türk eğitim davasına ve kalkınma hamlelerine hizmet etmek adına uygun görülmüştür. 1933 yılından itibaren hükümet Türkiye’ye yapılacak Yahudi göçünün olumlu karşılanacağını bildirmiştir. (BCA.MGM. Fon No. 30.10.0.0 Yer No: 233.574.33 Tarih: 16.03.1938) Nitekim Avrupa’da başlayan Yahudi aleyhtarlığı Türkiye’de resmi kanallarla benimsenmemesine rağmen bazı kesimlerce sempati ile karşılanmıştır (Karaca & Haboubi, 2018).

Basında uzun tartışmalara yol açan antisemitizmin en önemli temsilcisi ise Cevat Rifat’ın önderliğindeki İnkılâp Dergisidir. Cevat Rifat I. Dünya Savaşı’nda Sina cephesinde savaşmış, burada faaliyet gösteren Yahudi casusları görmesi üzerine adeta hayal kırıklığına uğramıştır (Kamacıhan, 2023, s. 91-94). Bu tarihten itibaren Yahudi casusların faaliyetlerini anlatan çeşitli kitaplar kaleme almıştır (Atılhan, 1933; Atılhan, 1947). Türkçü – Turancı çizgide yer alan Cevat Rifat, Türkiye’deki gençleri Siyonizm’e karşı uyarmak için ciddi bir çaba sarf etmiş (Atılhan, 1966), Yahudi aleyhtarlığını içeren çeşitli yazılar yazmış, Anadolu adlı bir gazete çıkarmıştır. Ancak bu yaklaşım hükümet tarafından hoş karşılanmamış ve gazete kapatılmıştır. Nitekim Milli İnkılâp dergisi de aynı akıbete uğrayacaktır. Cevat Rifat’ın fikirlerinin şiddetli bir Yahudi düşmanlığı şeklini almasında onun Almanya seyahati etkili olmuştur. Nazi Partisinin yükselişe geçtiği dönemde Almanya’da bulunan Cevat Rifat parti ileri gelenleriyle tanışma fırsatı bulmuştur (Düzgün, 2000, s. 65-83). Cevat Rifat’ın kişisel hayatında gördükleri Yahudilere karşı tutumunu belirlemiş ve yazılarında Alman kaynaklarından ilham almıştır. Dergide doğrudan Almanya’da yayımlanan köşe yazılarının çevirisine de yer verilmiştir.

1. Milli İnkılâp Dergisinin Biçimsel Özellikleri

Milli İnkılâp Dergisi Nisan 1933 yılında yayın hayatına başlamıştır. Siyasi, iktisadi ve edebi aylık mecmua ibaresi taşıyan derginin temel hedefi “*Atatürk’ün önderliğinde Türkiye’ye yerleştirilmeye çalışılan inkılâpların en kısa süre içerisinde toplum tarafından benimsenmesini sağlamaktır*”. Dergide, inkılâpçı Türklerin tezlerini müdafaa etmek, kendisini inkılâpçı olarak tanıttığı halde devrim ve cumhuriyet aleyhtarı faaliyetlerde bulunan kişileri tespit etmek ve gençliği tarihteki Türklüğe yakışır bir seviyeye erdirmek için çalışmalar yapılacağı açıklanmıştır. Milliyetçi ve inkılâpçı bir çizgide yayın faaliyetlerini sürdüreceğini ifade eden derginin sahibi Osman Senai’dir. Derginin başmuharriri ve yazı işleri müdürü Cevat Rifat’tır. İdarehane adresi ise Bahçelievler Han, numara 9, İzmir’dir. İzmir’de kapatıldıktan sonra dergi İstanbul’a taşınmıştır. İstanbul’daki idarehanesinin adresi ise Ankara Caddesi, Kayahan, numara 80’dir. Derginin yıllık abone ücreti 240 kuruş, altı aylık abone ücreti 120 kuruştur (İnkılâp, Nisan 1933, s. 1).

Dördüncü sayıdan itibaren siyasi, iktisadi ve edebi dergi ibaresine bir de taşkın milliyetperver ifadesi eklenmiş, altıncı sayının kapağında ise “Türklük ideali güder taşkın milliyetçi mecmuadır” ve “fert ölür mefkûre yaşar” sözlerine yer verilmiştir. Aynı sayıda hilalin önünde duran bozkurt figürü derginin yaşadığı dönüşümü göstermesi açısından önemlidir. Yedinci sayıdan itibaren dış kapağa sırasıyla Mustafa Kemal Atatürk’ün, Cevat Rifat’ın ve İsmet İnönü’nün fotoğrafları koyulmuştur. Bu isimler de oldukça manidardır. Öyle ki Cevat Rifat fikirleri hasebiyle diğer iki siyasi lider ile neredeyse eş değer tutulmuştur. Nitekim cumhuriyeti koruyup, Türkiye’yi kalkındıracak temel ideal olarak antisemitizm gösterilmiştir. Onuncu sayıdan, on ikinci sayıya kadar ise Yahudi aleyhtarı karikatürler dış kapakta yerini almıştır. Aylık olarak çıkan dergi Nisan 1933’den, Eylül 1933 tarihine kadar düzenli olarak yayınlanmış (İnkılâp, Eylül, 1933, s. 1), altıncı sayının ardından kesintiye uğrayarak 1934 yılının Mayıs ayına kadar çıkarılamamıştır. 1 Mayıs 1934 tarihli sayıdan itibaren İnkılâp dergisi ismini Milli İnkılâp şeklinde değiştirmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 1). Milli İnkılâp olarak yayına devam eden dergi Temmuz 1934 yılında son nüshası yayınlanarak ömrünü tamamlamıştır. Toplamda 12 sayı yayınlanmış, her nüsha ortalama 20 – 44 sayfa arasındadır. Dergi dokuzuncu sayısından itibaren Yahudilerden ilan ve reklam almayacağını duyurmuştur (Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 16).

Dergide ekonomi, tarih, eğitim, edebiyat, sanat, spor, şiir, hikâye, reklam, vefat ve anma yazılarına yer verilmiştir. Milliyetçi ve inkılâpçı gençler yetiştirmek hedefine odaklanıldığı için okuyucunun entelektüel birikimi artırılmak istenirken dünyadaki gelişmelere de dikkat çekilmiştir. Ayrıca sık sık kara kalem çizimleri, portre ve fotoğraflarla anlatıma zenginlik katılmıştır. Kısa sayılan

bir süre yayına devam etmesine rağmen dergi döneminin fikri tartışmalarını etkilemiştir. Dergide en çok dikkat çeken şey ise Yahudi aleyhtarı bir tavrın benimsenmiş olmasıdır. Neredeyse bütün sayılarda birden fazla yazı ile Yahudilerin dünya için tehdit oluşturduğu ileri sürülmüştür. Bahsi geçen yazılar nedeniyle Milli İnkılâp dergisine yönelik şikâyetler yapılmış ve hükümetin çeşitli önlemler alması istenmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 14; Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 1-2) . Bunun üzerine dergide yapılan açıklamalarda başta İzmir’in işgali olmak üzere on yıllık savaş esnasında Yahudilerin Türklere karşı yaptıkları hareketlerden dolayı bir husumetin doğduğu, hatta Trakya olaylarının da kamuoyunda infial yaratmak için bizzat Yahudiler tarafından tertip edildiği ileri sürülmüştür (Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 4-6). Öyle anlaşılıyor ki Avrupa’da ortaya çıkan antisemitizm ve Yahudilerin dünyayı bir yıkıma götürdüğü şeklindeki anlayışla, pek çok ülkede benimsenen aşırı ve taşkın milliyetçilik, Türkiye’deki bir kesimi de etkisi altına almıştır.

2. Milli İnkılâp Dergisinin İçeriği

2.1. Milli İnkılâp Dergisinin Almanya’nın Yahudi Politikasına Dair Görüşleri

Milli İnkılâp dergisinde savunulan Yahudi aleyhtarlığının en önemli güç kaynağı Almanya’nın Yahudi politikasıdır. Öyle ki dergide ilk olarak Almanya’da Hitler’in iktidara gelmesi ile birlikte Yahudilere yönelik yıldırma faaliyetlerinin yürütülmeye başladığının haberi verilmiştir (İnkılâp, Nisan 1933, s. 16). Milli İnkılâp dergisine göre bu durum Yahudilerin yüz yıllar boyunca maddi ve manevi açıdan Alman milletine verdiği zararlardan kaynaklanmıştır. Yahudilerin dünyanın her yerinde Alman düşmanlığı yaptığı ileri sürülerek bir sanayi ülkesi olan Almanya’nın ekonomisinin ve sanayisinin Yahudilerin elinde olduğu belirtilmiştir. Yahudi diasporasının Alman ürünlerini boykot etmekle tehdit ettiği ve Almanların *kanını emdiği* söylenmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 4-5). Milli İnkılâp dergisine göre bu gelişmelerden çıkarılacak ders ise Türkiye’deki Yahudi müesseselerini, işletmelerini, ticarethanelerini Türkleştirmek ve uluslararası ticarete Türk araçlarla iş yapmaktır (Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 4-6).

Dergide Hitler, *büyük bir mürşit* olarak nitelendirilmiştir. Hitlerin tam kan projesi takdirle karşılanmıştır. Ancak Türkiye’de benzeri bir uygulamanın mümkün olmayacağı çünkü Türkiye’deki Yahudilerin yarım kan olmadığı ve Yahudiliklerini muhafaza etikleri vurgulanmıştır. Hatta Yahudilerin Türkleşmesinin Türklüğe bir katkı sağlamayacağı tam tersi yeni ihanetlerin kapısını aralayacağı ileri sürülmüştür (Vedat, 1933, s. 7). Görüldüğü üzere Almanya’daki gelişmeler yakından takip edilerek benzeri uygulamaların Türkiye’de hayata geçirilip geçirilemeyeceği tartışılmıştır. Almanya’dakine benzer bir Yahudi politikası güdülmesinin hayali kurulmuştur. Bu bağlamda Yahudiliğin bir din değil kültür olduğu, bu kültürün de diğer milletlerin değerlerini tahrip ettiği, dilini bozduğu, ekonomisini sömürdüğü ileri sürülerek Alman politikasının haklılığı vurgulanmıştır (Rifat, 1933a, s. 1-3). Hitlerin önderliğinde yürütülen Alman milliyetçiliği *parlak, canlı ve mukaddes* bir hedef olarak görülmüş, Almanların içinden Yahudilerin temizlenmesi projesinin doğruluğu kanıtlanmaya çalışılmıştır (İnkılâp, 1933, s. 12). Bu fikirler çoğunlukla Avrupa’daki yazarlar referans gösterilerek kanıtlanmak istenmiştir. Öyle ki Fransız yazar C. Dausse’ye göre, dünya savaşının ardından Almanya’daki bütün kuvveti Yahudiler eline almıştır. Bankalar, ticaret ve sanat onların tekelindedir, dolayısıyla felaket olarak görülen bütün sorunların müsebbibi de Yahudilerdir. Almanya’da tarihi, siyasi ve ekonomik sebeplerden dolayı bir Yahudi aleyhtarlığı meydana geldiği kabul edilmekle birlikte bunda Yahudilerin yüksek faizli kredilerinin etkili olduğu vurgulanmıştır (Dausse, 1933, s. 16-19). Ayrıca dergide Hitlerin bebeklik ve gönüllü askerlik dönemine ait fotoğraflar yayınlanmış, onun gençlerle diyalogunu gösteren resimlere yer verilmiştir (İnkılâp, Nisan 1933, s. 17-18).

Almanya’nın Yahudilere yönelik tazyiklerden dolayı Türkiye’deki Yahudilerin protesto girişimlerinde bulunmasına şiddetle karşı çıkmış ve Türk vatandaşı olan bu Yahudilerin Türkler dışında bir cemiyet ya da millet uğruna faaliyet göstermesi eleştirilmiştir (İnkılâp, Haziran 1933, s. 18). Tartışmalarının yükseldiği dönemde Almanya’daki Yahudilerin Türkiye’ye kabul edileceği yönündeki haber tepkileri artırmıştır. Daha önce de benzer durumların yaşandığı, Filistin’e yerleştirilen Yahudilerin I. Dünya Savaşı esnasında casusluklar yaparak Osmanlı Devletine büyük zararlar verdiği hatırlatılmış ve Türkiye Cumhuriyeti’nde de aynı hataların yapılmaması uyarısında bulunulmuştur. Hatta “mekteplerimizin darülfünunlarımızın kürsüleri Yahudilere kapalıdır. Kapımızı sınıksız kapatıyoruz Yahudileri istemiyoruz” demek suretiyle Türk topraklarında eğitimin ve ticaretin Yahudilerin eline bırakılmayacağı ifade edilmiştir (Rifat, 1933b, s. 1-2). Mülteci meselesi gündeme

gelince dünyanın farklı bölgelerinde yaşayan Türklerin durumuna dikkat çekilerek Yahudiler yerine Anadolu’ya öz Türk evlatlarının getirilmesi için çalışmalar yapılması istenmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1933, s. 3). Bu aşamada ise Türk gençleri görevlendirilerek milli şuurun yükselmesi, milli ruhun canlanması için gençliğin Türklük mefkûresine uygun yetiştirilmesi zaruri görülmüştür. Hatta İtalya’daki ve Almanya’daki faşist gençler örnek gösterilmiş, İtalya’da faşist rejimin yıl dönümü dolayısıyla 50 bin siyah gömleklili gencin coşkun bir sel gibi adeta aktığı, Almanya’da 100 bin gencin Hitler’in bir işaretleriyle resmigeçit düzenlediği söylenmiştir. Türkiye’de de cumhuriyetin onuncu yıl dönümü münasebetiyle 50-100 bin gencin aynı formayı giyerek inkılâba ve rejime sadık kalacaklarını yüksek sesle ifade ettikleri günün hayali kurulmuştur (Muhtar, 1933, s. 29-30). İnkılâp dergisinde göre dünyanın pek çok yerinde gençler milli kaidelere uygun olarak eğitim görmektedir. İtalyanlar 12 yıldır faşizme göre terbiye edilirken, Almanya’da Nasyonal Sosyalistler gençlere büyük önem vermektedir. Türkiye’de milli değerlerle örülü bir eğitim sisteminin oluşturulması istenmiştir (Milli İnkılâp, Haziran 1933, s. 1-3). İnkılâp dergisinde, Almanya’nın politikaları ve Hitler büyük bir ilgi ve saygı ile takip edilerek Türkiye’de faşist ideolojinin yerleşmesi arzulanmıştır. Almanya’dakine benzer taşkın ve coşkulu bir milliyetçilik anlayışı adeta özendirilmiştir.

2.2. Milli İnkılâp Dergisinin Türkiye’deki Yahudilere Bakışı

Son derece katı ve şiddetli söylemlerle Yahudilerin Almanya’da olduğu gibi Türk toplumundan da çıkarılması istenmiştir. Bu anlayışa göre Türk olduğunu iddia etseler bile Yahudiler Türk geleneklerini, dilini ve yaşayış şeklini yozlaştırmak için çalışmaktadırlar. Öyle ki Yahudilerin sokaklarda, vapurlarda kendi dillerinde konuşmaları *iğrenç* ve *kulak tırmalayıcı* hatta *Türklüğü incitici* bir durum olarak görülmüştür (Lemi, 1933, s. 1-3). Türkçe konuşulmamasına bu kadar tepki gösterilmesinin sebebi ise Yahudilerin kolayca dil öğrenmesi ve İspanyolca konuşmayı bırakan bazı gençlerin Türkçe yerine Fransızca’yı tercih etmesidir. Öyle ki kasıtlı olarak Türkçe konuşulmadığı ve Türkçeye karşı bir düşmanlık güdüldüğü algısı hâkim olmuştur (Rifat, 1933c, s. 1-2). Bu konuda sık sık uyarılan okuyucudan Türkçe konuşması ve Türkçe konuşurması istenmiştir (İnkılâp, Haziran 1933, s. 21). Dergide ilk sayılarda Yahudilerin Türkçe konuşmaması şiddetle eleştirilerek bunun sebebi sorgulanırken daha sonra Yahudilerin Türkçe konuşmak ve konuşurmak için harekete geçtiği, broşürler dağıttığı haberi verilmiş, *Yahudi’nin Türkçe konuşması bir lütf değil güzel dilimize bir tecavüzdür* demek suretiyle bu sefer de Türkçe konuşulmasına ve Yahudilerin Türkçe isimler almasına karşı çıkılmıştır (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 1).

Tarih boyunca medeniyetin ve kahramanlığı sembolü haline gelen Türklüğün (Yalçın, 1933, s. 26), Türkçe konuşmayan, Türklerle menfaatleri dışında alışveriş yapmayan, *soyu, yüzü, ahlaki Türk’e benzemeyen bir millete takdim edilmesine* yani Yahudilerin Türk vatandaşlığı kapsamında Türk sayılmasına karşı çıkmıştır (Bekir, 1933, s. 2). Yahudilerin dünya görüşleri itibarıyla Türklük kimliğine ve Türk vatandaşlığına yakışmadıkları söylenmiştir (Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 14-15). Yahudilerin tarih boyunca farklı memleketlerde çeşitli eziyetlere ve sürgünlere maruz kaldığı, bunun intikamının da dünyanın her yerinde *beşeriyetin kan damarı* olarak nitelendirilen ekonomiyi elinde bulundurarak almaya çalıştığı ileri sürülmüştür. Özellikle Türkiye’de ortaya çıkan antisemitizmden Yahudiler mesul tutulmuştur. Öyle ki mütareke döneminde ülkenin işgallerle mücadele ettiği bir sırada İstanbul sokaklarının Yahudiler tarafından altı köşeli yıldızlarla süslediği ve Yahudilerin İtilaf kuvvetlerini destekleyerek işgalleri kolaylaştırdığı belirtilmiştir (İnkılâp, Mayıs 1933, s. 3-4). Bütün bunlara rağmen Cumhuriyete giden süreçte Yahudilerin hiçbir zarar görmediği, hatta maddi menfaatler elde ettikleri vurgulanarak çetin savaşlar ve mücadeleler sonucunda kurulan Türkiye Cumhuriyeti’nde Yahudilerin herhangi bir fedakârlık yapmadan mallarını ve konforlarını artırdığı fikri adeta nefrete yol açmıştır (Rifat, 1933d, s. 1-2). Bu anlayışa göre Türk milleti her daim sevgi ve muhabbetle yaklaştığı Yahudilerin servet ve sermaye sahibi olmasına olanak tanımış, onlara özgür ve refah bir hayat sunmuştur. Türkiye’deki büyük müteahhitler, bankacılar, sarraflar ve ticaret erbabı Yahudi vatandaşlardır. Bu kişiler fakir Anadolu halkının ve yerli tüccarın aksine hiçbir ekonomik krizden etkilenmemiştir (Vedat, 1933b, s. 13). Vatan savunmasında da yer almayan Yahudiler, bu ülkenin sefasını sürerken Türklerin cefa çektiği şeklinde bir algı hâkim olmuştur (Rifat, 1933e, s. 1-2). Bu şartlarda Almanya’dakine benzer bir anlayışla Türklerin hakkı, Yahudiler tarafından gasp edilmiştir fikri benimsenmiştir (İnkılâp, 1933, s. 6). Anlaşıldığı üzere Yahudi vatandaşlar birer düşman, vatan haini ve muhtemel casuslar olarak görülmüştür. Bu düşüncelerin ne ölçüde doğru olduğu tartışmalıdır ancak halkın harekete geçirilmek istendiği ortadadır. Bu esnada Yahudi vatandaşlardan Katalan Efendi

ve sarraf Bohor Efendi’nin iki kilo altını yurt dışına kaçırırken yakalanması tepkileri doruk noktasına ulaştırmıştır (İnkılâp, Temmuz 1933, s. 28).

Yahudilerin kanunlar nazarında eşit vatandaşlık haklarına sahip olmasını istemeyen dergi çevresi, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarınca, Türklüğe ve Türklere yöneltilen hiçbir hakaretin cezasız bırakılmadığını (Atsız, 1934, s. 9), ancak kanunları uygulamak için *hırçın* Türk milliyetçilerine ihtiyaç duyulduğunu vurgulamıştır (Şahin, 1933, s. 42-43). Bu tavırdan anlaşılacağı üzere Yahudileri cezalandırmak bir gereklilik olarak görülmüş ve milliyetçiliğin taşkın, aşırı, coşkulu ve faşist bir hal alması özendirilmiştir. Milli İnkılâp dergisine göre, Yahudilerin karakteri, yaşam tarzı, ticaret yöntemleri, aile hayatları, onların gelenek ve göreneklerine dair her şey kötüdür. Türk ahlakını ve aile yapısını Yahudilerden korumak için çeşitli önlemler almak zaruridir. Boşanmaların önüne geçilmesi (Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 4), hırsızlık (Uskent, Temmuz 1934, 2-3), rüşvet, ihalelere fesat karıştırmak gibi suçların çok ağır bir şekilde cezalandırılması istenmiştir (Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 5). Sık sık hikâyeler, fıkralar, şiirler², özlü sözlerle ve karikatürlerle Yahudi tefecilerin, tüccarların ve bankerlerin halkı ne denli zor durumda bıraktığı hatta kandırdığı anlatılmaya çalışılmıştır (Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 6-7). Mevcut durum karşısında nasıl bir tavır izlenmesi gerektiğine dair tavsiyeler verilmiş, yapılan anketlerde gençlerin Türk olmayan kadın veya erkeklerle evlenmek isteyip istemediği, çocukların nasıl bir terbiye ile yetiştirilmesinin uygun görüldüğü gibi konularla aile hayatına bakış sorgulanmıştır (İnkılâp, Temmuz 1933, s. 34). Aslında burada okuyucunun açık bir şekilde yönlendirildiği görülmektedir. Her sorunun temelinde Türk aile yapısını ve Türk ırkını koruma mesajı verilmiştir.

Yahudi milletinin tarih boyunca bir devlete sahip olmadan, sürgünlere ve çeşitli eziyetlere rağmen nasıl varlıklarını muhafaza edebildikleri de derginin tartışma konularından birisidir. Dünyanın neresine giderse gitsin Yahudilerin benimsedikleri kabile sistemi ile birbirlerini kolayca buldukları ve birlik içerisinde hareket ettikleri belirtilmiştir. Bu anlayışa göre Yahudiler manevi değerlerden mahrum, materyalist dünya görüşünü benimseyen, çıkarları doğrultusunda içinde yaşadıkları devletlere zarar vermekten çekinmeyen bir millettir (Lemi, 1933b, s. 13-14). Yahudilerin ticarete mahir oldukları için gittikleri bütün memleketlerde kolayca zengin olduklarının altı çizilerek vatansız ve çaresiz görülen Yahudilerin pek çok devletin vatandaşından daha sıkı bağlarla birbirine bağlı olduğu ve güçlü bir cemiyet ağı tesis ettiklerine dikkat çekilmiştir (Ford, 1934a, s. 8-9). Türk milletini Yahudilere karşı coşkun bir dille uyarın dergide öğüt verici cümlelerle okuyucunun dikkati çekilmeye çalışılmıştır. Bunlardan bazıları “en zenginlerinden elli Yahudi ortadan kalksa artık dünya yüzünde harp olmaz. Filistin Arapların memleketidir. Yahudiler Madagaskar’a, Bir Yahudi ismini değiştirmekle ve Müslüman oldum demekle asla Türk olamaz. Türklük bir kan ve karakter işidir. İktisaden hâkim olmayan milletlerin istiklali zayıftır. Yahudi’yi iktisadi sahada mağlup etmeliyiz” (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 5). Nitekim bu sözlerde kısa ve net bir şekilde ifade edildiği üzere ekonomik anlamdaki bütün sorunların sebebi olarak görülen Yahudilerin Türk piyasalarından çekilmesi ısrarla istenmiş (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 7-8), dünyadaki bütün savaşların, mali buhranların sorumlusu olarak Yahudiler görülmüştür. Bununla birlikte Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve din değiştiren Yahudilerin samimiyetine katıyen inanılmamıştır. Türklerin kendi ana yurtlarında açlık ve sefalet içerisinde yaşadığı (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 3), gençlerin işsiz kaldığı, köylülerin tarımdan ve hayvancılıktan yeterli verimi alamadığı söylenerek (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 2) ülkenin kaynaklarının kendi öz vatandaşları için harcanması istenmiştir (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 1). Yalnızca tarımda ve hayvancılıkta değil ticarete de Avrupa pazarlarında Türk firmalarının

² “Öyle bir çamur sürü ki içi, dışı kapkara,
Bircik Tanrısı, bir yalvacı var o da Para,
Utaç filan bilmezler, yılışır, yaltaklanırlar.
Yüzlerine tükürsen ant olsun yağmur sanırlar,
Her varlığı sülükler gibi emerler... Kuruturlar,
Para göster Musa’yı Tevrat’ı unuturlar,
Yumruk bulunca pusar, artık bulunca azarlar,
Ekmeğini yediği yurdun kuyusunu kazarlar,
Dökülmüş yine geçmişte; akası kanları
Uslanmamış aldakçı engerek yılanları,
...

Kötülüğü nedense çabuk unuttur gideriz,
Yufka yürekliyiz ne hınç bilir, ne kin güderiz,
Öz koyunuzda yılan, çıyan besler, konuklarınız...” (Şemsi, Ağustos 1933, s. 9).

bazı sıkıntılar yaşadığına değinilerek bundan Yahudiler sorumlu tutulmuştur. Öyle ki Yahudilerin Avrupa’da Türkler aleyhine referanslar verdikleri söylenmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 4). Hükümetin her konu ile ilgili kanun çıkaramayacağı bu nedenle bilhassa sosyal hayatta ve ticaretle Yahudi malları yerine Türk işletmelerin mallarının tercih edilmesi, sistematik bir boykotla Yahudilerin Türk toplumunun dışına itilmesi istenmiştir (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 9).

Yukarıdaki fikirlerin hız kazandığı dönemde Türk sporcularla Yahudi sporcular arasında bir futbol maçı yapılmış ve maçı Türk tarafı kazanmıştır. İnkılâp dergisi bu maçı yorumlarken Yahudilerle harp meydanında karşılaşmanın hayalini kurmuş ve *yalanda, iftirada, arabozuculukta* usta olan bir milletin sporda ve harp sahasında başarılı olamayacağı söylenmiştir (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 13). Dergide bu fikirlerin savunulduğu esnada Trakya olaylarının patlak vermesi ve Milli İnkılâp’ın bir azmettirici olarak görülmesi üzerine bazı açıklamalar yapılmıştır. Buna göre Siyonist gazetelerde Türk vatandaşlığına sığınarak Atatürk’ün milliyetçilik anlayışı üzerinden propagandalar yapıldığı söylenmiştir. *Mustafa Kemal’in mübarek namı, nankör, alçak, vicdansız, Yahudi’nin pis ağızlarında dolanamaz* denilmiştir. Trakya Olayları hakkında Yahudilerin sözlerine güvenilmemesi gerektiği iddia edilmiştir. Buna gerekçe olarak ise Filistin’in henüz Türk toprağı iken Yahudiler tarafından istenmesi gösterilmiştir. Yahudilerin gelecekte İzmir ya da başka bir Türk şehri için hak talep edebileceği uyarısında bulunulmuştur (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 2). En ciddi iddia ise Trakya olaylarının asıl tertipçisinin Yahudiler olabileceği şeklindeki ifadedir (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 1). Yahudilerin zarar gördüğü ve çoğunun göç etmek durumunda kaldığı bu reaksiyonun teşvik edicisi olarak görülen Milli İnkılâp dergisinin savunmasında da yine antisemitist bir yaklaşımın hâkim olduğu görülmektedir. Nitekim dergi adeta nefret boyutunda bir Yahudi aleyhtarlığı yapmıştır.

2.3. Milli İnkılâp Dergisine Göre Uluslararası Alanda Antisemitizm

Türkiye’de yükselen Yahudi aleyhtarlığını dünyadan gelen haberler perçinlemiş ve Türkiye’deki azınlıkların bilhassa Yahudilerin insani şartlarda yaşadığı düşünülmüş hatta bu müsamaha ortamının fazla olduğu kanısına varılmıştır. İnkılâp dergisinin her sayısında farklı ülkelerdeki Yahudi aleyhtarlığından bahsedilerek antisemitist teşkilatlar hakkında bilgi verilmiştir. Antisemitist dünya basınının ortak kanısı Yahudilerin buhran yaratmak için sistemli ve programlı olarak çalıştığıdır. Bahsi geçen Yahudi programı maddeler halinde listelenmiştir. Bu listeye göre aile hayatı yıkılmalıdır. Gençlerin ahlakı bozulmalı, sanata müstehcen ve cinsi kalıplar sokulmalıdır. Mukaddesata hürmet tahrip edilerek manevi konulara ihtilaf sokulmalıdır (Fehmi, 1934, s. 7). Sınırsız lüks, baş döndürücü bir moda anlayışı teşvik edilmeli, basit eğlence anlayışı ile bireyler düşünmekten alıkonulmalıdır (Creutz, 1934a, s. 12-14). Uyuşturucu maddelerle vücutlar harap edilmeli, genel bir hoşnutsuzluk yaratılarak sınıflar arasına kin ve itimatsızlık sokulmalıdır. Mal sahipleri ile işçilerin arası grevlerle, husumetlerle bozulmalıdır. Sanayinin ziraatı ezmesine izin vererek sanayi spekülasyon aracı haline getirilmeli, hayat pahalılığına yetişmeyecek oranda işçinin maaşı arttırılarak hoşnutsuzluk yaratılmalıdır. Uluslararası ilişkilerde ihtilaflar ve düşmanlıklar çıkararak kin ve nefret körüklenmelidir (Creutz, 1934b, s. 1). Milletlerin geleceği eğitim ve terbiyeden mahrum bırakılmalı, hükümet kadrolarına şantajla iş yaptırılabilir potansiyelde kişiler getirilmeli, hükümet sistemleri aşamalı olarak değiştirilerek mutlak istibdat tesis edilmelidir. Mali istikrarı bozmak, ekonomik buhranlar tertip ederek krediyi kesmek ve paniğe yol açmak, nihayetinde insanlığı ıstırap, açlık ve yoksullukla güçsüz düşürerek onları esir etmek Yahudilerin temel hedefleri olarak sıralanmıştır (Creutz, 1934c, s. 12-14). Yahudilerin bu programları yıllar önce hazırlayıp uygulamaya koyduğu ve asıl hedeflerinin insanlığı mahvetmek olduğu ileri sürülmüştür (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 5). Bu geniş açıklamalar İsveç’te çıkan Nationen gazetesinden aynen İnkılâp dergisine aktarılmıştır (Creutz, 1934d, s. 1). Stockholm’de yayınlanan Nationen gazetesindeki bu fikirlerin yanında ilgi çekici bir diğer gelişme ise 1 Mayıs 1934 tarihli nüshanın ilk sayfasında Cevat Rifat’ın bir resminin yayınlanmasıdır (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 20). Resmin altında Türkiye’deki antisemitizm hakkında bilgiler verilmiştir. İnkılâp dergisinde büyük bir ilgi ile karşılanan bu gelişme üzerine İsveç gibi sakin bir memlekette bile Yahudi düşmanlığının olması adeta sevinçle karşılanmıştır (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 15-16).

Bununla birlikte Türkiye’de Yahudilere karşı herhangi bir önlem alınmadığı ancak Berlin’de Yahudi öğretmenlerin işine son verildiği, Münih’te Yahudi öğrencilerin tıp fakültesine kabul edilme hakkından men edildiği bildirilmiştir. Amerika’da Hitler’in fikirlerini yaymak için cemiyetlerin açıldığı, Romanya’da Yahudi alışverişine boykot getirildiği, Viyana’da opera sanatçısı Wallerstein’in

işine son verildiği ve bankalarda çalışan Yahudilerin işlerin atılacağı haberleri verilmiştir (İnkılâp, Haziran 1933, s. 3). Yahudilerin Polonya’da ve Fransa’da da sevilmedikleri belirtilmiştir (İnkılâp, Nisan 1933, s. 12). Her geçen gün dünyada yükselen antisemitizm dergide tavrın biraz daha şiddetlenmesine yol açmıştır. Nitekim Bükreş’te ya da Münih’te uluslararası kongre düzenleneceği ve bütün antisemitistlerin birleşmeye davet edileceği bildirilmiştir (İnkılâp, Eylül 1933, s. 27).

Aynı tarihlerde İsviçre’de 15 bin kişilik Yahudi aleyhtarı bir mitingin düzenlenip milli idealinin desteklenme kararının alındığı duyurulmuştur (İnkılâp, Eylül 1933, s. 27). Bu haberler takdirle karşılanırken Prag’da toplanan on sekizinci Siyonist toplantısında Yahudilerin Filistin’e yerleştirilmesi sürecinde gerekli olan bütçenin temini tartışılmıştır. Yahudilerin zararsız olduğunu savunanların bu girişimleri dikkatle takip etmesi istenmiştir (İnkılâp, Eylül 1933, s. 28). Afganistan sınır bölgesinde yaşayan iki bin kadar Yahudi’nin sınır dışı edildiği haberi ise *Bravo Afganlılara* manşetiyle verilmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 8). Fransa’da bir Yahudi’nin bazen Katolik bazen Protestan papaz kılığında hayır cemiyetlerini gezdiği ve vaazlar verdiği belirtilerek bütün Avrupa’nın Yahudilerden mustarip olduğu dile getirilmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 8). Ayrıca Yunanistan’da Yahudiler aleyhine birçok toplantıların ve mitinglerin düzenlendiği (Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 14), konuşmalarda Yahudi emperyalizminin boyutlarının anlatıldığı (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 8-9), Romanya’da Alexandre Cuza’nın Romen milliyetçilik hareketini teşkilatlandığı, milliyetçilerin masonluğa ve Yahudiliğe fırsat vermemek için çalışmalar yaptığı belirtilmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 9). İnkılâp dergisi, *mikrop dünyanın her yerinde mikroptur* anlayışından hareketle Yahudilerin, Yahudi olmayan herkese her türlü kötülüğü yapabilecek potansiyelde olduğunu savunan Kanada basınından örnekler vermiş (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 6), Yahudilerin tarihin hiçbir döneminde Allah’a inanmadıkları ve peygamberleri katlettikleri ileri sürülmüştür (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 6). Tüm dünyada Yahudilere karşı faaliyetler artarken Türkiye’de Siyonist gazetelere çeşitli imkânlar tanınmasından bahsedilmiştir. Dergi okuyucuyu harekete geçirmek ve coşkunu bir heyecanla Yahudileri Türkiye’den çıkarmak arzusundadır. Nitekim dünyadaki gelişmelerin hayranlıkla paylaşılması bunun en güçlü kanıtıdır.

Yahudilerin Filistin’de bir yurt istemesi ise (Milli İnkılâp, Temmuz 1934, s. 11-12), Kudüs’ten alınan haberlere göre aktarılmıştır. Dünyanın her tarafından Filistin’e göç eden Yahudilerin Müslümanları zor durumda bıraktığı söylenmiştir. Öyle ki Filistin’de yedi yıl boyunca devam eden zirai kıtlık nedeniyle Yahudiler karlı çıkmış, çünkü bu durumdan mustarip olan bazı Müslümanlar topraklarını ve mülklerini yüksek meblağlara Yahudilere satmıştır. Bu durumdan faydalanan Yahudilerin ise gün be gün Filistin’de kuvvet kazandığının altı çizilmiştir. Filistin Müslümanlarının “hayret ve yeis” içerisinde olduğu söylenerek, bütün Arap ve Müslüman memleketlerine heyetler gönderilerek Yahudi tehlikesinin anlatılması zaruri görülmüştür (İnkılâp, Temmuz 1933, s. 4). Filistin’deki Müslüman ve Hıristiyan Arapların Yahudilere karşı faşist bir teşkilat tesis edecekleri bildirilerek Filistin Araplarının İngiliz Mandası yerine, Alman Mandasını isteyecekleri ifade edilmiştir (İnkılâp, Ağustos 1933, s. 2-3). Dergiye göre Yahudiler uzun yıllar bir kehanete inanmış ve bunu gerçekleştirmek için çaba sarf etmiştir. “Kendi memleketinden uzakta her adım attığı yerde düşman muamelesi gördükten sonra bir zaman gelecek ki Yahudi için sürgün ve vatansızlık artık nihayet bulacak ve peygamberlerin vadettiği gibi yeni bir Filistin’de Kudüs tekrar bütün dünya nazarlarının çevrileceği bir merkez olacaktır” (Ford, 1934b, s. 10-11). Nitekim Yahudiler özellikle II. Dünya Savaşı’ndan sonra bu hayale erişmek için ciddi çabalar sarf etmiştir.

Bu bağlamda tartışılan bir diğer mesele ise tüm dünyada infiallere ve isyanlara yol açan Yahudi aleyhtarlarının sadece, din, dil ve ırk mücadelesi olmadığı, iki bin yıldır süren bir varlık kavgası olduğu şeklindeki anlayıştır (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 1-2). Buna göre Yahudilik ne kadar eski ise Yahudilikle mücadele de o kadar eskidir. İlahi bir dine ve Tanrı inancına sahip olmayan Yahudilerin, kendi gelenekleri ve çıkarlar üzerine kurulu din anlayışları ile dünyadaki çatışmaların ve kötülüğün kaynağı oldukları iddia edilmiştir (Friç, 1934a, s. 10-13; Friç, 1934b, s. 8-9). Irki açıdan da Yahudilerin fiziki özellikleri açıklanırken bu tipin Batı milletleri tarafından çizilen “manevi şeytan” tasvirlerine benzediği söylenmiştir (Friç, 1934c, s. 6-8; Friç, 1934d: 10-11). Yahudiliğin bir din ya da inanç değil millet, hatta ırk olduğu anlayışı kabul edilmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 13-14). Bu iddialar Yahudi yazar ve düşünüler referans gösterilerek kanıtlanmaya çalışılmıştır. Öyle ki Theodor Herzl, Robiner Maurice, Arthur Levic, Leon Simon, Profesör Graetz, Moses Hess gibi isimlerin Yahudilerin milli tarih, milli şuur ve milli hedeflerinin olduğuna dair sözleri örnek gösterilmiştir

(Ford, 1934c, s. 15). Yahudilerin din değıştirse dahi Yahudilik özelliklerini koruduğuna işaret edilmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 9).

Dergide yalnızca farklı ülkelerdeki görüşlere yer verilmemiş aynı zamanda Yahudi asıllı yazarların fikirleri de antisemitizmin bir uzantısı olarak kullanılmıştır. Öyle ki İnkılâp dergisine göre, Yahudi yazar Kurt Munzer, “biz her şeyi çılgın, bozuk, müteaffin, inhilal etmiş bir hale soktuk demiştir. Yine Yahudi Doktor Oskar Levi’nin, biz Yahudiler dünyayı aldattık, yaktık, kıtaller yaptık. Bizim son ihtilalimiz daha kopmamıştır” dediği iddia edilmiştir. Yahudilerin kendilerini dünyadaki bütün ırklardan üstün gördüğü ve Yahudi olmayanların birer ruhsuz köpek olarak nitelendirildiği ileri sürülmüştür (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 6-7). Yahudilerin kendini dünyadaki bütün ırklardan ve devletlerden üstün gördüğünü kanıtlamak için Haham Behai Levi’nin Yahudi olmayan bir kadını telvis etmek, kendi karısına hıyanet değildir. Çünkü Yahudi olmayan kadın ancak istifade edilen bir mahlûktur dediği iddia edilmiştir. Bu şekilde düşünen Yahudilerin dünyadaki kadın ticaretini elinde bulundurduğu söylenmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 17). Yahudilerin dünyadaki ahlak buhranlarının sebebidir tezinden hareketle Yahudi Profesör Magnus Hırseheld’in eş cinsel ilişkileri özendirildiği, Doktor Kurt Rosenfeld’in insanlarla hayvanların cinsel münasebetinin kanunlarca yasaklanmamasını istediği, Doktor Münzer’in Yahudilerin bütün Avrupa’nın kanını bozduğu, Yahudi zihniyetinin her yere girdiği gibi söylemlerde bulunduğu dile getirilmiştir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 5-6).

3. Milli İnkılâp Dergisine Yönelik Eleştiriler ve Cevaplar

Milli İnkılâp dergisinde Yahudilere yönelik takınılan şiddetli tavır ve aşırı sözler Türk basınında bazı tartışmalara yol açmış ve birçok gazete Yahudilerin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğunu, o nedenle onlara kanunların izin verdiği ölçüde ve eşit vatandaşlık statüsünde müdahale edilebileceğini savunmuştur. Çoğunlukla da Türkiye’de bir Yahudi meselesinin olmadığı düşünölmüştür (Milliyet, 10 Temmuz 1934, s. 4). Bu bağlamda Milli İnkılâp dergisinin fikirleri Yedi Gün dergisinde Peyami Safa’nın kalem aldığı bir yazıda eleştirilmiş ve Yahudilere yönelik olumlu bir tavır takınılmıştır. Bunun üzerine İnkılâp dergisinde Yahudilerin Balkan Savaşları akabinde Edirne’de düşmanla birlik olduğu, şehirde iâşe sorunun yaşanmasına yol açıldığı, tuz çuvallarının saklanarak halka fincanlarla tuz satıldığı, hatta burçlardaki Türk bayrağının Yahudiler tarafından indirildiği açıklanarak Peyami Safa’nın bunları bilip bilmediği sorgulanmıştır. Hâlâ Yahudi tüccarların iş yerlerinde Türklere iş vermediği, Türk dükkânlarından alışveriş yapmadığı ısrarla Türklüğe karşı bir tavır takınıldığı kanıtlanmaya çalışılmıştır. Öte yandan Almanya ile Türkiye ilişkilerine ve Almanya’nın Yahudilere yönelik politikalarına dair eleştiri getiren kişi ve gruplar Yahudi taraftarlığı yapmakla suçlanmıştır. Şiddetle karşı çıkılan bu tavrın şahsi menfaatler doğrultusunda milli gayeleri hiçe saymak olduğu söylenmiştir.

Son Posta gazetesinde de Yahudilerin Türk vatandaşı olduğu bu yüzden onların haklarına saygı duyulup, hoşgörü sınırlarının aşılması istenmiştir. Türk vatandaşları arasında ikilik ve çatışmalara yol açacak neşriyattan kaçınılması istenmiştir. Türkiye’de yükselen bu Yahudi düşmanlığının Almanya’daki fikirlerden ilham aldığı vurgulanmıştır (Son Posta, 13 Mayıs 1933, s. 3). Ancak bu eleştirileri şiddetle reddeden İnkılâp yazarları, Yahudilerin dünyaya dağılan nüfuslarını Filistin’de toplamak gibi bir emele sahip olduğunu ve Siyonizm için çalışmakta ısrar ettiklerini belirtmiştir (İnkılâp, Haziran 1933, s. 28-29). İnkılâp dergisinin fikirlerini eleştiren bütün gazete ve dergiler Siyonizm’e hizmetle suçlanmış (Milli İnkılâp, Haziran 1934, s. 1), Türkiye’deki milliyetçiliğin asrın icaplarına uygun bir şekilde taşkın ve coşkulu bir hal almamasından şikâyet edilerek inkılâpların dayanacağı en büyük kuvvetin taşkın milliyet hisleri olduğu ileri sürölmüştür (Rifat, 1934f, s. 1-2). Gençlerin duygularını harekete geçirmek gayesine odaklanan İnkılâp dergisine göre Türklüğe derin bir hürmet ve saygı ile bağlı olmayanlar Türklüğün düşmanıdır (Bekir, 1933b, s. 3). Nitekim bu anlayışa göre bütün Yahudiler ve Yahudilere dair olumlu fikirler taşıyan Türklere vatan haini olarak görölmüştür. İnkılâp dergisini eleştirenlere şiddetle tepki gösterildiği gibi Hitler’i ve onun politikalarını eleştirenlere de karşı çıkılmış, Hitlerle tahammül edilemeyeşte ne gibi vatani kaygılar ve çıkarlar olduğu sorgulanmıştır (Hilmi, 1934, s. 1). Bu anlayışa göre Hitler takdir edilesi bir liderdir ve onu eleştirmek yalnızca Yahudi tarafgirliğiyle açıklanabilir (Milli İnkılâp, Mayıs 1934, s. 14).

Vakit gazetesinde Türkiye’de yükselen Yahudi düşmanlığının Almanya’daki Hitler hareketi nedeniyle geldiği ve basın yoluyla yayıldığı belirtilerek Türklereki milliyetçilik anlayışı ile Almanlardaki ırkçılık anlayışının farkları üzerinde durulmuştur. Alman milliyetçiliğinin dar bir

zihniyetin ürünü olduğu ve efsanevi mitlerden güç aldığı, Türk milliyetçiliğinin kökünün ise tarihi gerçeklere dayandığı ve Türkiye Cumhuriyeti’nin Yahudilerden istifade edilebileceği belirtilmiştir. Hatta Meclis’te Yahudilerin temsil edilmesi gerektiği dile getirilmiştir (Asım,1934, s. 4). Ancak bu yaklaşım da İnkılâp dergisinde adeta infiale yol açmış, Yahudileri temsil işiyle uğraşmak yerine Türklere sağlam bir gelecek sunmak için çalışmanın daha doğru olacağı söylenmiştir (Milli İnkılâp, 1934, s. 6-8).

Derginin takındığı tavır Türkiye’deki Yahudileri rahatsız etmiş ve derginin kapatılması ya da bazı yaptırımlar uygulanması için girişimlerde bulunulmuştur. Bu durumun duyulması üzerine İnkılâp’ta bir açıklama yapılmıştır. Bahsi geçen açıklamanın son derece sert ve tehditkâr olduğu görülmektedir. Öyle ki cumhuriyetin ve inkılapların ağır bedeller ödeyerek kazanıldığı, bu dergide yazan kişilerin hürriyet uğruna kan döktüğü ve “kuru gürültüye pabuç bırakmayacakları ifade edilmiştir. Türk hükümetini ve Türk mahkemelerini Yahudi yaygaralarına kulak asacak kadar zayıf zannetmek Yahudilerin Türkiye’deki son hüsrancı olacaktır. Efendiler Filistin’de değilsiniz” (İnkılâp, Haziran 1933, s. 11). Şeklindeki ifadelerden de anlaşılacağı üzere dergi Yahudi aleyhtarlığı konusunda kendini son derece haklı görmüş ve hükümetin aynı ideoloji ile hareket ettiğine inanmıştır.

Sonuç

Osmanlı İmparatorluğu içerisinde uzun yıllar Türkler ile birlikte yaşayan ve devlet mercilerinde önemli mevkilere gelen Yahudiler cumhuriyetin ilanı ile birlikte toplumdaki mevcut konumlarını korumuşlar, yine zanaat, ticaret ve bankacılık gibi mesleklerle meşgul olmuşlardır. Cumhuriyetin ilk yıllarında Atatürk’ün kurmak istediği çağdaş Türkiye’nin ve inkılâpların Yahudiler tarafından desteklendiği görülmektedir. Ancak genç cumhuriyete giden yolda Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı, Anadolu’nun işgallere uğraması ve nihayetinde İstiklal Harbi ulus – devlet anlayışını güçlendirmiştir. Bu bağlamda Türkiye Cumhuriyeti milliyetçi bir sistem üzerine inşa edilmiştir. Lakin bu milliyetçi anlayışı kan ve ırk birliğinden ziyade, duygu birliği hüviyetini almıştır. Türkiye Cumhuriyeti toprakları üzerinde yaşayan, ortak dil, ortak kültür ve tarihi kaidelerle birbirine bağlı olan ve gelecekte de birlikte yaşamak isteyen vatandaşlar Türk olarak kabul edilmiştir. Bu ilkeden hareketle Yahudiler de vatandaşlık statüsünde ülke içerisinde yerini almıştır. Hatta antisemitist tartışmalarının hız kazandığı 1934 yılında Türkiye’de bir Yahudi düşmanlığının olmadığını ve olamayacağını savunan kesim vatandaşlık vurgusu yapmıştır. Nitekim başta Cevat Rifat olmak üzere Milli İnkılâp Dergisi yazarlarından Yahudi aleyhtarlığını savunanlar on yıllık savaş devrinde Yahudilerin bütün cephelerde Osmanlı Devleti’ne karşı çalışmalar yaptığı, bütün casusların Yahudilerden oluştuğu, Edirne’de ve İzmir’de düşman işgalinin yerli Yahudi halk tarafından kolaylaştırıldığı öne sürülmüştür. Türk milletinin ağır bedeller ödeyerek kazandığı Türkiye Cumhuriyeti topraklarında Yahudilere yer olmadığı sık sık dile getirilmiştir. Bu anlayış Almanya’da Hitler’in iktidara gelmesi ve Yahudilere karşı bakışımı açıkça orta koyması ile birlikte yükselişe geçmiştir.

Hitlerin iktidara gelmesinden birkaç ay sonra yayın hayatına başlayan İnkılâp dergisi kendisini inkılâpçı milliyetçi, Atatürkçü olarak tanımlamıştır. Dergide Atatürk ilke ve inkılâplarına hizmet etme hedefine odaklanıldığı dile getirilmiştir. Almanya’daki gelişmeler ve Hitlerin politikaları yakından takip edilerek Türkiye’nin Almanya ile iyi ilişkiler kurması istenmiş, hatta Almanya’dakine benzer bir milliyetçilik anlayışına ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir. Bu durum İnkılâp dergisinin Hitler’in fikirlerinden etkilendiği şeklindeki eleştirileri haklı çıkarır mahiyettedir. Öyle ki 1933 – 1934 yıllarında yalnızca Almanya’da değil tüm Avrupa’da ciddi bir Yahudi düşmanlığı ortaya çıkmış, Yahudilere yönelik fiziki yaptırımlar uygulamayan ülkelerde dahi basın yayın yoluyla Yahudiler çeşitli tazyiklere uğramıştır. Uluslararası basında ve dünya kamuoyunda etkili olan Yahudi düşmanlığının temel dayanak noktası ise Yahudilerin sistemli ve programlı olarak Yahudi olmayan herkese zarar vermek için uğraştığı anlayışıdır. Buna göre tüm dünyada ahlaki buhranların, aile hayatının bozulmasının, ekonomik sıkıntıların, yüksek faizli kredilerin, gençlerin uyuşturucu madde kullanmasının, büyük dünya savaşlarının ve hatta işçi grevlerinin tek sorumlusu Yahudilerdir. Milli İnkılâp dergisine göre Türkiye dâhil Yahudilerin, içinde yaşadıkları devletlerdeki yerel halkın hakkı olan zenginlik ve ülke kaynaklarını elinde tutarak milli serveti sömürdüğü algısı genel geçer bir kabul halini almıştır. Bu nedenle Yahudilerin toplumsal yaşamdan uzaklaştırılması, ticari faaliyetlerinin durdurulması ve ürünlerinin boykot edilmesi halinde ülkelerin refah seviyesinin artacağına inanılmıştır. Son derece katı bir yaklaşımın ürünü olan bu fikirlerde Yahudilerin bütün memleketlerde zenginlik ve refah içerisinde yaşadıklarına dair algının etkisi vardır. Ancak soykırıma varacak olan bu

Yahudi aleyhtarlığını yalnızca ekonomik sebeplerle açıklamak da mümkün değildir. Nitekim kitle psikolojisinde milli kahramanlık, ırki üstünlük, milli saadet gibi coşkun idealler kişilerin bireysel sorumluluk almadıkları zamanlarda daha hırçın faaliyetlerde bulunmalarına olanak tanımıştır. Bu bağlamda İnkılâp dergisinde üniformalı, rozetli ve taşkın milliyetçilik uğruna ortak hareket eden elli – yüz bin gencin yürüyüş yapmasının istenmesi, Almanya’dakine benzer faşist gençlik teşkilatlarının özendirilmesi ve Hitler’in ulu mürşit olarak görülmesi dikkate çekicidir. Milli inkılâp dergisinin fikirleri ve dünyayı etkisi altına alan antisemitizm her ne kadar Türkiye’de geniş kitleler tarafından ve hükümet nezdinde kabul görmese de 1934 yılındaki Trakya’daki olaylara etkisinin olduğuna dair iddialar mevcuttur. Çanakkale ve Trakya’da halk bir yandan yakın geçmişin intikamını almak, bir yandan da *kendi hakkı olanı* korumak arzusuyla Yahudilere saldırmış, Yahudi aileler İstanbul’a göç etmek mecburiyetinde kalmıştır. Sık sık İnkılâp dergisinde Yahudilerin yalnızca kendi çıkarlarını gözettiği, Türk malını ve kaynaklarını çaldığı, sahtekârlık ve hırsızlık yaptığı, hatta Yahudi olmayan kadınların *istifade edilecek hayvanlar* olarak görüldüğü şeklindeki yayınlar halk nezdinde bir reaksiyona yol açmıştır.

Öte yandan Siyonist teşkilatların Filistin’de bir yurt tesisi için aktif çaba sarf etmesi, dünyanın her tarafından Filistin’e yapılan göçler, Filistinli Müslümanların topraklarının Yahudiler tarafından satın alınması ve nihayetinde Filistin’de bir Yahudi devleti kurma ideali yukarıdaki tavrın bir gerekçesi olmuştur. Sık sık Türkiye’nin Filistin olmadığı hatırlatılırken, Filistin topraklarının da Yahudilere değil Müslümanlara ait olduğu dile getirilmiştir. Filistinli Arapların Yahudi tehlikesine karşı uyarılması gerektiği düşünülmüştür. Filistin’in milliyetçi teşkilatlar kurarak Yahudileri bertaraf etmek için çalışması istenmiştir. Ancak Filistin ya da Yahudilerin Türkiye’nin bir iç meselesi olmadığı şeklindeki tartışmalar dönemin basınında sıkça vurgulanmıştır. İyi ilişkiler temelinde yürütülmeye çalışılan dış politikada ülke çıkarları azami şekilde gözetilmiştir. Nitekim İnkılâp dergisinin şiddetli tavrı bu nedenle eleştirilmiştir.

Sonuç itibariyle, 1930’lu yılların ortalarından itibaren dünyayı büyük bir savaşa sürükleyecek agresif ve coşkulu liderlerin iktidara gelmesiyle ülke politikaları ve ideolojiler şiddetli bir hal almıştır. Yahudilere bakışta da Hitler’in fikirleri etkili olmuştur. Dünyada yükselen faşist fikirler ve antisemitizmden Türkiye’de benzer düzeyde bir karşılık bulmamıştır. Türkiye’deki Yahudi aleyhtarlığının bayraktarlığını ise Cevat Rifat yapmıştır. Siyonizm’le mücadele ilkelerine bağlı kalarak Türkiye’nin hatta dünyanın Yahudilerden adeta temizlenmesi gerektiği savunulmuştur. Yahudilerin topluma ve ekonomiye verdiği zarar ya da benimsedikleri cemaat sistemiyle örgütlü bir şekilde yüzyıllardır asimile olmadan varlıklarını sürdürmeleri adeta öfke ile karşılanmıştır. Her ne kadar Yahudi toplumuna dair yöneltilen eleştirilerde kullanılan üslubun sertliği, gençlerin açıkça şiddete özendirilmesi ve Yahudilerin mallarına el konulması gibi vatandaşlık hukukuna ve insan haklarına uymayan yaklaşımların makul yanı yoktur. Bununla birlikte Hitler Almanya’ında bu hukukunun ne denli göz ardı edildiği de ortadadır. Son olarak şunu söylemekte yarar vardır ki her ne kadar bir kesim antisemitizmi savunsa da Türkiye’de emsallerine benzer bir Yahudi aleyhtarlığının ve hükümet politikasının yürütülmediği ortadadır.

Kaynakça**Arşiv Belgeleri**

- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi (BCA), Muamelat Genel Müdürlüğü (MGM), 30.10.0.0/231.555.5. (22.02.1933)
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi (BCA), Muamelat Genel Müdürlüğü (MGM), 30.10.0.0/233.574.33. (16.03.1938)
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi (BCA), Muamelat Genel Müdürlüğü (MGM), 30.10.0.0/34.199.15. (17.11.1927)
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi (BCA), Muamelat Genel Müdürlüğü (MGM), 30.10.0.0/32.181.16. (22.12.1926)
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi (BCA), Muamelat Genel Müdürlüğü (MGM), Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), 490.1.0.0/590.40.1. (14.06.1933)
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi (BCA), Muamelat Genel Müdürlüğü (MGM), Kararlar Daire Başkanlığı (KDB), 30.18.1.2/43.15.7. (18.03.1934)

Sürelî Yayınlar

- İnkılâp* (1933)
- Millî İnkılâp* (1934)
- Milliyet* (1934)
- Son Posta* (1933)
- Vakit* (1934)

Kitap ve Tezler

- Atilhan, C. R. (1933a). *Sina Cephesinde Yahudi casuslar*. İzmir Meşher Matbaası.
- Atilhan, C. R. (1947). *Filistin Cephesinde Yahudi casuslar Suriye'nin Mataharisi Simi Simon*. Üstün Eserler Neşriyat Evi.
- Atilhan, C. R. (1966). *Türkoğlu düşmanını tanı*. Çelikkilt Matbaası.
- Bali, R. N. (200). *Cumhuriyet yıllarında Türkiye Yahudileri bir Türkleştirme serüveni (1923-1945)*. İletişim Yayınları.
- İl, T. (2018). *Millî İnkılâp dergisinde Yahudilik*, (Tez No. 498709) [Yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi
- Pınar, M. (2016). *Tek parti döneminde Trakya'da siyasi hayat ve Yahudiler*. Grafiker Yayınları.

Makaleler

- (1933, Nisan). Darülfünunlu gençleri alkışlamalıyız. *İnkılâp*, 1, 12.
- (1933, Nisan). Dünya siyasetinde yeni hadiseler. *İnkılâp*, 1, 16.
- (1933, Nisan). Saygılı okuyucularımız. *İnkılâp*, 1, 1.
- (1933, Mayıs). Yahudiler kıpırdandı. *İnkılâp*, 2, 3-4.
- (1933, Mayıs 13). Taşra mecmualarını karıştırırken. *Son Posta*, 3.
- (1933, Mayıs). Türk gençliği. *İnkılâp*, 2, 6.
- (1933, Temmuz). Yahudiler. *İnkılâp*, 4, 28.
- (1933, Haziran). Yahudilerin feryatları!. *İnkılâp*, 3, 11.
- (1933, Haziran). Yahudilik âleminde. *İnkılâp*, 3, 3.
- (1933, Temmuz). Yahudilik dünyasından. *İnkılâp*, 4, 4.

- (1933, Haziran). Yurttaş Türkçe konuş ve Türkçe konuşur. *İnkılâp*, 3, 21.
- (1933, Haziran). Sina Cephesinde Yahudi casusları. *İnkılâp*, 3, 18.
- (1933, Haziran). Son Posta gazetesine cevap. *İnkılâp*, 3, 28-29.
- (1933, Temmuz). Anketlerimiz. *İnkılâp*, 4, 34.
- (1933, Ağustos). Filistin. *İnkılâp*, 5, 2- 3.
- (1933, Ağustos). Milli gaye. *İnkılâp*, 5, 12.
- (1933, Eylül). Beynelmîlel Yahudi düşmanlarının içtimai, *İnkılâp*, 6, 27.
- (1933, Eylül). İsviçre’de Yahudi aleyhtarlığı. *İnkılâp*, 6, 27.
- (1933, Eylül). Siyonist kongresi. *İnkılâp*, 6, 28.
- (1934, Mayıs). Alman müesseseleri ve Yahudiler. *Milli İnkılâp*, 71, 4-5.
- (1934, Mayıs). Anadolu’dan feryat. *Milli İnkılâp*, 8, 3.
- (1934, Mayıs). Biraz da kendi ağızlarından iştelim. *Milli İnkılâp*, 8, 5-6.
- (1934, Mayıs). Boykot – boykot – boykot. *Milli İnkılâp*, 7, 6-7.
- (1934, Mayıs). Bravo Afganlılara. *Milli İnkılâp*, 8, 8.
- (1934, Mayıs). İnkılâp hükümetinden cezri bir himmet ve fedakârlık bekliyoruz. *Milli İnkılâp*, 8, 2
- (1934, Mayıs). İsveç’ten akisler. *Milli İnkılâp*, 8, 20.
- (1934, Mayıs). Kanada’dan ses. *Milli İnkılâp*, 7, 6.
- (1934, Mayıs). Köylüyü bugünkü vaziyetinden kurtarmalıyız. *Milli İnkılâp*, 8, 4.
- (1934, Mayıs). Romanya’da Yahudi düşmanlığı. *Milli İnkılâp*, 8, 9.
- (1934, Mayıs). Selanik’te Yahudi aleyhtarlığı. *Milli İnkılâp*, 8, 8-9.
- (1934, Mayıs). Talmut. *Milli İnkılâp*, 7, 17.
- (1934, Mayıs). Yahudi, bu müstekreh mahlûk dünyaya hükmetmeyi tahayyül ediyor. *Milli İnkılâp*, 7, 6.
- (1934, Mayıs). Yahudiler ve silahsızlanma. *Milli İnkılâp*, 8, 9.
- (1934, Mayıs). Yahudiliğin ırk mahiyeti. *Milli İnkılâp*, 7, 13-14.
- (1934, Mayıs). Yalan. *Milli İnkılâp*, 8, 14.
- (1934, Mayıs). Türk muhacirleri. *Milli İnkılâp*, 7, 3.
- (1934, Mayıs). Yolumuz. *Milli İnkılâp*, 7, 1-2.
- (1934, Mayıs). Beni İsrail’in Levha-ı Şerifi. *Milli İnkılâp*, 8, 8.
- (1934, Mayıs). Bilinmelidir. *Milli İnkılâp*, 7, 5.
- (1934, Haziran). Maskeler aşağı. *Milli İnkılâp*, 9, 4-6.
- (1934, Haziran). Notlar. *Milli İnkılâp*, 10, 6-7.
- (1934, Haziran). Dikkat. *Milli İnkılâp*, 9, 14-15.
- (1934, Haziran). Düşman saflarında. *Milli İnkılâp*, 10, 1.
- (1934, Haziran). Gençlik teşkilatı. *Milli İnkılâp*, 10, 1-3.
- (1934, Haziran). Hakikat ilerliyor. *Milli İnkılâp*, 10, 6-8.
- (1934, Haziran). İçtimai bünyemiz hastadır. *Milli İnkılâp*, 10, 4.
- (1934, Haziran). The Jewish Chronicle. *Milli İnkılâp*, 10, 14.
- (1934, Haziran). Ahlak seferberliği. *Milli İnkılâp*, 10, 5.
- (1934, Temmuz). Beni İsrail Hükemasının protokollerine dair ifşaat. *Milli İnkılâp*, 11, 11-12.

- (1934, Temmuz 10). Bir Yahudi meselesi mi. *Milliyet*, 3.
- (1934, Temmuz). Haber yazıyor. *Milli İnkılâp*, 12, 2.
- (1934, Temmuz). Her şeyden evvel Türklük. *Milli İnkılâp*, 11, 1.
- 1934, Temmuz). İsveç’te Yahudi düşmanlığı. *Milli İnkılâp*, 11, 15-16.
- (1934, Temmuz). Yahudi sporcuları İstanbul’da. *Milli İnkılâp*, 11, 13.
- (1934, Temmuz). Yahudi tehlikesinin memleketimizdeki tecellilerinden. *Milli İnkılâp*, 11, 7-8.
- (1934, Temmuz). Yahudiler isimlerimize dokunmayın. *Milli İnkılâp*, 11, 1.
- (1934, Temmuz). Yahudilere hitabe. *Milli İnkılâp*, 12, 5.
- (1934, Temmuz). Yahudilerle bir mücadele. *Milli İnkılâp*, 11, 9.
- (1934, Temmuz). Yine o yaygaralar yine o maskara gürlütüler. *Milli İnkılâp*, 12, 1.
- Akif, N. (1933, Haziran). Mimar Sinan. *İnkılâp*, 3, 16.
- Asım, M. (1934, Mayıs 20). Türkiye’de Yahudi düşmanlığı var mı. *Vakit*, 4.
- Atilhan, C. R. (1933b, Haziran). Antisemitizm. *İnkılâp*, 3, 1-2.
- Atilhan, C. R. (1933c, Temmuz). L’antisemitisme (Yahudi Aleyhtarlığı). *İnkılâp*, 4, 1-2.
- Atilhan, C. R. (1933d, Ağustos). Asla bu vatan yeni bir Yahudi kafilesini kabul edemez. *İnkılâp*, 5, 1-2.
- Atilhan, R. C. (1933e, Eylül). L’antisemitisme (Yahudi Aleyhtarlığı) III. *İnkılâp*, 6, 1-3.
- Atilhan, C. R. (1934, Mayıs). Gazi. *Milli İnkılâp*, 8, 1-2.
- Atsız, N. (1934, Haziran). Musa’nın necip evlatları bilsinler ki. *Milli İnkılâp*, 10, 9.
- Aydoğan, E. (2018). Yeni belgeler ışığında 1934 Trakya Yahudi olayları. *Belgi*, 16, 878-894.
- Bahar, İ. İ. (2014). 1933’te Nazi Almanya’sından gelenler hükümetin Yahudi asıllı akademisyenler sorunu. *Toplumsal Tarih*, 241, 50-55.
- Bekir, A. (1933a, Mayıs). Yahudiler ve Türkler. *İnkılâp*, 2, 2.
- Bekir, A. (1933b, Temmuz). Gençleri müfrit milliyetperver yetiştirmeliyiz. *İnkılâp*, 4, 3.
- Bozkurt, C. (2012). Yahudi aleyhtarı bir derginin değerlendirilmesi: Milli İnkılâp ve kamuoyundaki yankıları. *Tarih Dergisi*, 53, 175-210.
- Bozkurt, C. (2018). Bir Yahudi aleyhtarının anatomisi: Cevat Rifat Atilhan, *İsrailiyat: İsrail ve Yahudi Çalışmaları Dergisi*, 2, 102-119.
- Creutz, W. (1934a, Mayıs). Beni İsrail hükemasının protokollarına ait ifşaat. *Milli İnkılâp*, 8, 12-14.
- Creutz, W. (1934, Haziran). Beni İsrail hükemasının protokollarına ait ifşaat II. *Milli İnkılâp*, 9, 1.
- Creutz, W. (1934, Haziran). Beni İsrail hükemasının protokollarına ait ifşaat III. *Milli İnkılâp*, 10, 12-14.
- Creutz, W. (1934, Temmuz). Beni İsrail hükemasının protokollarına ait ifşaat IV. *Milli İnkılâp*, 12, 1.
- Çakı, C. & Avcı, Ö. (2022). İkinci Dünya Savaşı’nda Fransa’da antisemitist medya: Je Suis Partout gazetesi üzerine bir inceleme. *Erciyes İletişim Dergisi*, 9(1), 337-360.
- Çankaya, İ. (1933, Haziran). Aşk korsanları. *İnkılâp*, 3, 8.
- Çetin, İ. (1933, Mayıs). İkinci devrede faal mektep tecrübesi. *İnkılâp*, 2, 22-23.
- Dausse, C. (1933, Nisan). Yahudi meselesi. *İnkılâp*, 1, 16-19.
- Düzgün, M. (2000). Cumhuriyetin ilanından İsrail’in kuruluşuna kadar Türkiye’deki Yahudiler. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 3(10), 65-83.
- Ertem, B. (2013). Resmi belgeler ve basında Menemen Olayı. *History Studies*, 5(1), 157-179.

- Ford, H. (1934a, Mayıs). Beynelmilel Yahudi. *Milli İnkılâp*, 7, 8-9.
- Ford, H. (1934b, Mayıs). Beynelmilel Yahudi II. *Milli İnkılâp*, 8, 10-11.
- Ford, H. (1934c, Haziran). Beynelmilel Yahudi III. *Milli İnkılâp*, 10, 15.
- Friç, T. (1934a, Mayıs). Yahudiliğin hakiki mahiyeti. *Milli İnkılâp*, 7, 10-13.
- Friç, T. (1934b, Mayıs). Yahudiliği hakiki mahiyeti II. *Milli İnkılâp*, 8, 6-8.
- Friç, T. (1934c, Haziran). Yahudiliğin hakiki mahiyeti III. *Milli İnkılâp*, 9, 8-9.
- Friç, T. (1934d, Haziran). Yahudiliğin hakiki mahiyeti IV. *Milli İnkılâp*, 10, 10-11.
- Grothusen, K. D. (1981). 1933 yılından sonra Alman bilim adamlarının Türkiye’ye göçü. *Belleten*, 45(180), 537-550.
- Gülsoy, S. (2018). Türk Yahudi kimliğinin üç temel taşı: aidiyet, vatandaşlık ve asabiyet. *İbn Haldun Çalışmaları Dergisi*, 3(1), 133-140.
- Hasan, F. (1934, Haziran). Bir bezirgân. *Milli İnkılâp*, 9, 7.
- Hilmi, C. (1934, Mayıs). Varda efendiler. *Milli İnkılâp*, 8, 1.
- Kamacıhan, E. B. (2023). Atilhan’ın gözünden Yahudilerin Sina Cephesinde casusluk faaliyetleri. *Avrasya İncelemeleri Dergisi*, 12(1), 91-94.
- Karaca, A.& Haboubi, F. (2018). Avrupa basınında ve Türkiye’de bazı yazarlara göre antisemitizm (1933-1946), *Türklük Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 39-52.
- Koç, M. B. (2012). Atatürk’ün vatandaşlık anlayışı ve günümüzde Yahudiler. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 28(84), 1 - 40.
- Lemi, O. (1933a, Mayıs). Almanya’dan alınacak dersler. *İnkılâp*, 2, 1-3.
- Lemi, O. (1933b, Mayıs). Cihan iktisadi buhranının sebepleri ve neticeleri. *İnkılâp*, 2, 18.
- Lemi, O. (1933c, Haziran). Yahudilikte kabile hayatı. *İnkılâp*, 3, 13-14.
- Mert, Ö. (2018). Cumhuriyet döneminde azınlık ve Türkleştirme politikaları bağlamında 1934 Trakya Yahudilerinin göç olayına ilişkin iddialar ve cevaplar. *Gazi Akademik Bakış*, 11(22), 143-169.
- Muhtar, C. (1933, Eylül). Milli vahdet ve gençlik. *İnkılâp*, 6, 29-30.
- Naili, A. (1933, Nisan). Tasarruf. *İnkılâp*, 1, 21.
- Öz, E. (2015). Yasak bir hafızayla yüzleşmek: Menemen Olayı irtica mı, komplo mu?. *Fatih Sultan Mehmet İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 5, 409-440.
- Özdemir, A. (2019). Yahudilerin Osmanlı İmparatorluğuna gelişi ile Türkiye Cumhuriyeti’nin ilan edildiği tarihsel sürece kadar sosyo-kültürel ve ekonomik durumların araştırılmasına yönelik tarihsel bir yaklaşım. *Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 14, 55-85.
- Pınar, M. (2019). Cevat Dursunoğlu’nun azınlık ve millet tanımlarıyla ilgili raporu. *Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 45, 357-374.
- Pınar, M. (2015). Tek Parti döneminde Trakya’da Yahudi politikası (1923-1934). *The Journal of Academic Social Science Studies*, 41, 267-292.
- Rıfat, S. (1933a, Mayıs). Çin masalı. *İnkılâp*, 2, 8.
- Rıfat, S. (1933b, Haziran). Hint masalı. *İnkılâp*, 3, 5.
- Ruşen, M. (1933, Nisan). İktisadi buhran. *İnkılâp*, 1, 10-11.
- Şahin, K. (1933, Eylül). Milas Yahudileri. *İnkılâp*, 6, 42-43.
- Şemsi. (1933, Ağustos). Alçıklar. *İnkılâp*, 5, 9.
- Şimşek, H. (2009). Çanakkale bağlamında 1934 Trakya Olayları. *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 9, 137-150.

Uskent, İ. (1934, Temmuz). İçtimai yaralarımız. *Milli İnkılâp*, 11, 2-3.

Vahap. (1933, Nisan). Avrupa’ya spor seyahati. *İnkılâp*, 1, 14.

Vedat, R. (1933a, Ağustos). Yarım kan. *İnkılâp*, 5, 7.

Vedat, R. (1933b, Ağustos). Bu vatan bizim amma. *İnkılâp*, 5, 13.

Yalçın, Ö. (1933, Mayıs). Biz aşkımızı yaşayalım. *İnkılâp*, 2, 26.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Makale tek yazarlıdır.

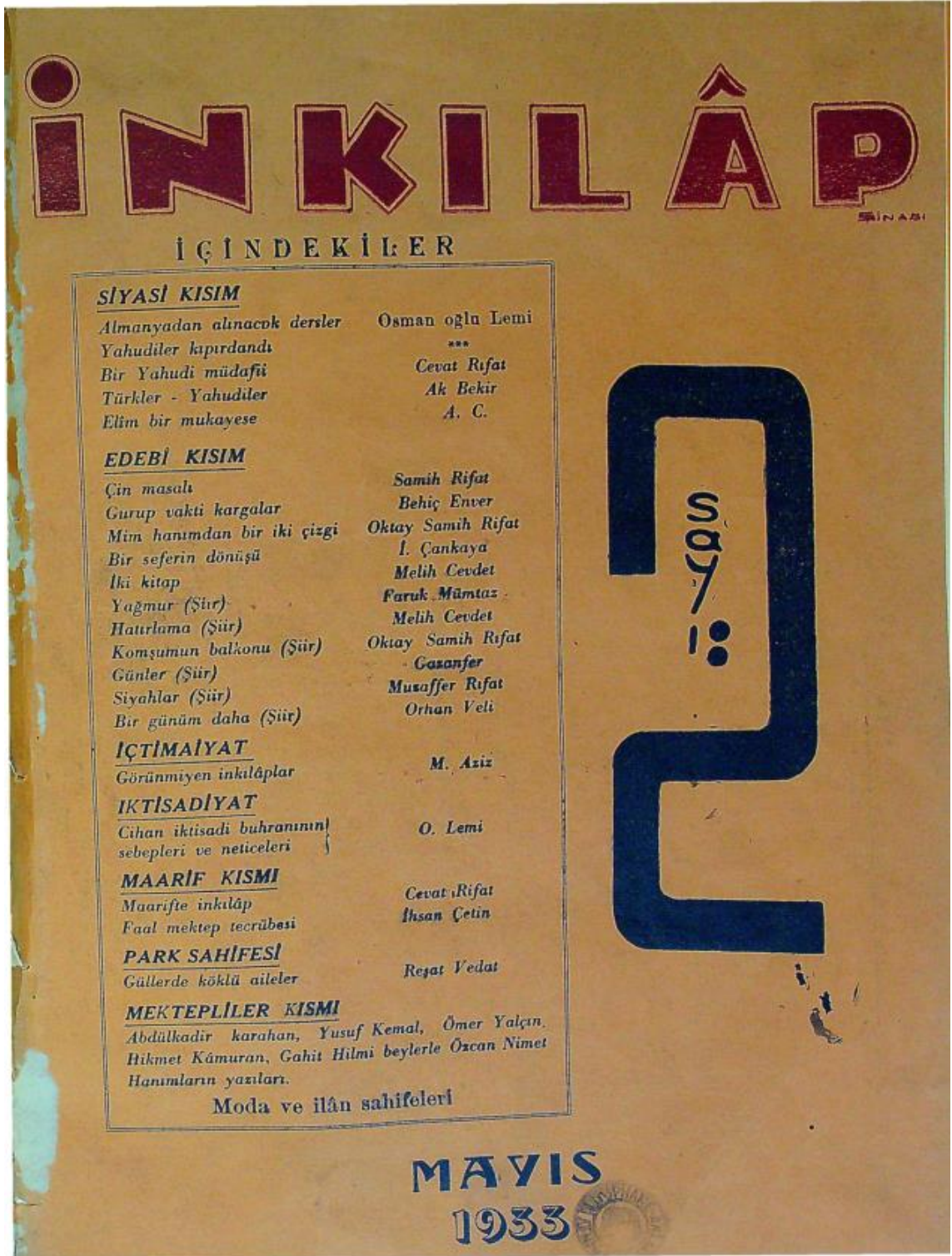
Çıkar Beyanı

Yazarın Çıkar Çatışması Oluşmamıştır.

Etik Kurul İzni

Bu çalışma için etik kurul izni gerekmemektedir.

EKLER

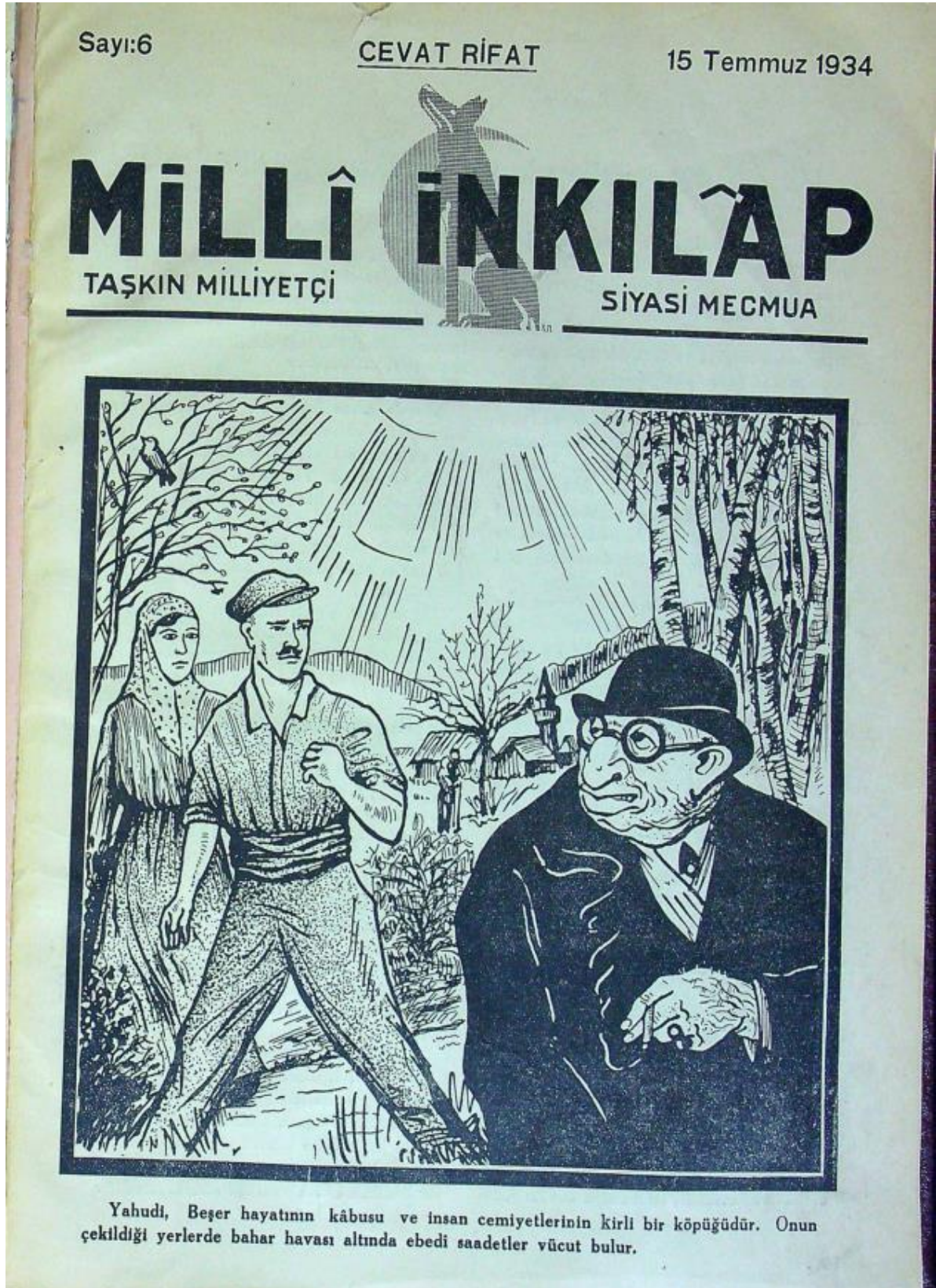
Resim 1: İnkılâp dergisinin ikinci sayısının dış kapağı.

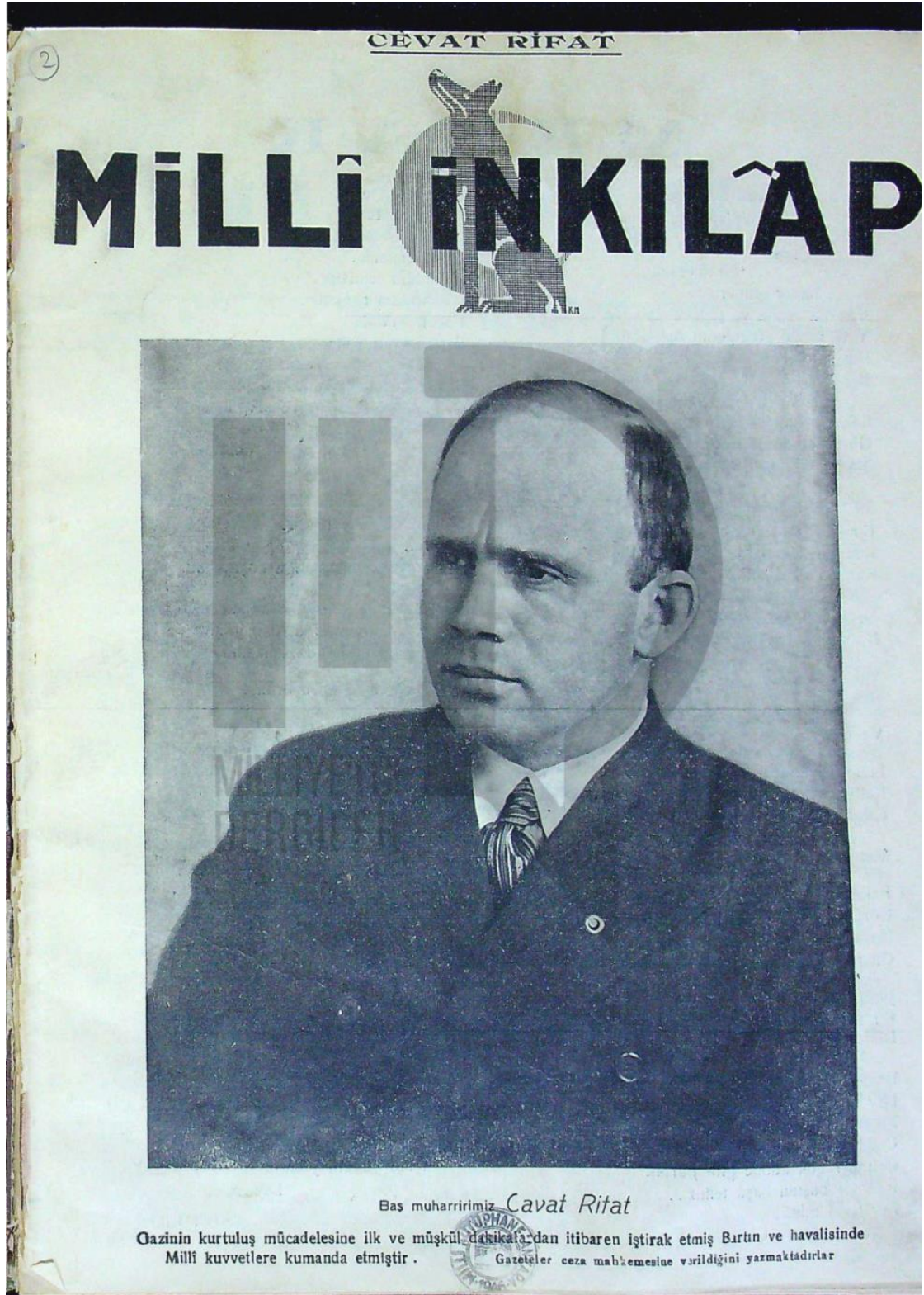
Resim 2: Milli İnkılâp dergisinin 4. sayısının dış kapağı.

Resim 3: Milli İnkılâp dergisinin 5. sayısının dış kapağı.

Resim 4: Milli İnkılâp dergisinin son sayısının dış kapağı

Resim 5: Cevat Rifat'ın resminin Milli İnkılâp dergisinin dış kapağında yer aldığı Mayıs 1934 tarihli nüshası.